

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

УДК 378.042:008

ОПЕРАЦІЙНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ КОМПОНЕНТ У ФОРМУВАННІ ІНКЛЮЗИВНОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Будегай В. А., аспірантка (budegayva1997@gmail.com)

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Події, які зараз відбуваються в нашій Україні, актуалізують нові вимоги до освіти соціальних працівників, здатних ефективно організувати свою професійну діяльність. З іншого боку, сучасні трансформаційні процеси, що відбуваються в Україні, яка обрала європейський вектор розвитку, вимагають належного рівня підготовки соціальних працівників до ефективного виконання професійних обов'язків в умовах розбудови інклюзивного суспільства. Тому сформованість високого рівня інклюзивної культури в майбутніх соціальних працівників – це новий соціальний запит та вимога «суспільства для всіх».

Із точки зору суспільного розвитку для роботи в умовах інклюзивного соціального середовища соціальний працівник має бути підготованим теоретично і морально, а також бути вмотивованим. тому процес формування інклюзивної культури у майбутніх фахівців соціальної сфери – це складний, динамічний процес, якій інтегрує ціннісно-мотиваційний, когнітивно-змістовий, операційно-діяльнісний компоненти. Коротко схарактеризуємо ціннісно-мотиваційний компонент.

Операційно-діяльнісний компонент – способи взаємодії особистості під час здійснення професійної діяльності на основі набутих знань про інклюзивну культуру – це організація практичної навчально-пізнавальної діяльності для засвоєння здобувачами змісту освіти. Цей компонент є одним із основних компонентів дидактичного процесу.

Супрун Д. М. включає до операційно-діялісного компоненту:

- готовність до професійної діяльності;
- формування діагностичних умінь;
- формування змістовно-процесуальних умінь і навичок;
- формування прогностичних навичок;
- уміння використовувати набуті уміння та навички вирішення професійних завдань

[1].

С. Волгіна стверджує, що операційно-діяльнісний компонент готовності характеризує володіння студентом системою вмінь і навичок, необхідних для успішної професійної діяльності в майбутньому, здатність самостійно визначати напрямки професійної самоосвіти,

наявність елементів професійної діяльності, формування вміння планувати програму професійного самовдосконалення. До показників сформованості цього компоненту дослідниця відносить наявність знань, умінь і навичок для ефективної самостійної роботи, критичного мислення, навичок систематизації, оцінювання та реалізації вивченого матеріалу [2].

До основних складових операційно-діяльнісного компоненту формування інклюзивної культури варто віднести принципи, методи, форми, засоби виховання. Ефективність цього компоненту залежить від активної взаємодії викладача та здобувачів, встановлення між ними суб'єкт-суб'єктних відносин. Створенню таких взаємин сприяє використання сучасних діалогічних методів, прийомів і форм педагогічної взаємодії.

Отож, операційно-діяльнісний компонент інклюзивної культури майбутніх соціальних працівників характеризує прогностично-діагностичні, комунікативні, організаційно-регулятивні та контрольні-корекційні вміння формування інклюзивної культури та навички, необхідні для професійної діяльності студентів. Адже суспільство має потребу у соціальному працівникові, який володіє системою професійних знань і навичок, може підтримувати конкурентоспроможний рівень, володіє знаннями щодо останніх досягнень та науково-педагогічних дискусій інклюзивної культури на національному та світовому рівнях, прагне постійного саморозвитку, самовдосконалення та професійної самореалізації.

Перелік покликань:

1. Супрун Д. М. Операційно-діяльнісний компонент професійної підготовки психологів у галузі спеціальної освіти. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології: наук. СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017, № 7 (71), С. 134–149.

2. Волгіна С. А. Компонентно-структурний аналіз готовності до професійного самовдосконалення. URL:

file:///C:/Users/user_2/Downloads/alex_i,%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%B3%D1%96%D0%BD%D0%B0+%D0%A1.%D0%90..pdf